

Vārds: _____

Viltojuma pārbaudes rīki

Darba lapa 3: Viltojuma pārbaudes rīki

1: Avotu pārbaude

Tīmekļa vietne:

- Vai tīmekļa/tīklošanās vietnes nosaukumam var uzticēties?
- Vai tīmekļa vietne, iespējams, varētu būt blogs? Kas varētu uz to norādīt?
- Kādi ir tīmekļa/tīklošanās vietnes mērķi?
- Vai tu vari šai vietnei ticēt?

Raksts:

- Vai ir norādīts, no kurienes nāk rakstā minētā informācija? Ja jā, kas ir šīs informācijas avots?
- Un vai šiem avotiem var uzticēties?

2: Autors

Autors:

- Vai pie raksta ir norādīts autors? Ja jā, kāds?
- Vai šāda persona tiešām eksistē (meklētājprogramma)?
- Kur un ko autors vēl raksta?

Ziņas par izdevēju:

- Vai vietnē ir ziņas par izdevēju?
- Vai norādītie dati par izdevēju (piem., adrese) ir ticami / saprotami?
- Vai ir sadaļa par vispārīgo datu aizsardzības regulu?

3: Hronoloģijas + datumu pārbaude

Hronoloģija:

- Vai laika un datuma norādes rakstā ir atbilstošas?
- Vai rakstā ir laika norādes, kas ir pretrunīgas?
- Vai laika norādes rakstā izklausās neticamas? Ja jā, tieši kuras un kāpēc?

Datums:

- Vai ir norādīts publicēšanas datums?
- Kad raksts ticis publicēts?
- Varbūt šis ir kāds vecāks raksts?
- Vai publicēšanas datums saskan ar laika norādēm rakstā? Ja nē, kur ir nesakritības?

4: Attēlu pārbaude

Attēls:

- Vai attēls tiešām ir pareizs?
- Vai šī situācija tā ir iedomājama?
- Vai attēlā jeb pie tā ir norādīts avots?
- Vai attēlā ir redzams uzraksts? Ja jā, kas tur rakstīts?

Pārbaudes rīki:

- www.tineye.com
- Kad un kur attēls internetā parādās pirmo reizi?
- Vai ir atšķirības starp vietnē www.tineye.com atrasto un raksta attēlu?

5: Viedoklis, satīra, joks?

Savs viedoklis:

- Vai pie raksta ir norāde, ka tas ir viedoklis jeb komentārs?
- Vai autors atsaucas uz citiem rakstiem un tos citē jeb norāda saites uz tiem?

Satīra un joks:

- Pievērs uzmanību citiem rakstiem portālā. Vai ir līdzīgi raksti, kas izklausās dīvaini? Ja jā, kuri?
- Vai rakstu virskraksti ir kļedzoši vai ļauni?
- Vai raksta saturs izklausās neticams? Ja jā, kas tieši?